

Till berörd remissinstans

Angående remissen om Biblioteksplan 2016-2020

Detta gäller remissvar på "Biblioteksplan 2016-2020"
Dnr: 000646/2016

Remisstiden sträcker sig till den 31 aug 2016, vilket vi ber er respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Stadsbyggnads- och kulturroteln är David Jonsson, tfn 08-50829224.

Remissvar skickas till:

- Stadsbyggnads- och kulturroteln digitalt i Word-format. Ange KS:s diarienummer som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i **pappersform**.

Bilägg **inte** remissunderlaget. Det finns redan diariefört i kommunstyrelsens diarium.

Häfta **inte** ihop handlingarna.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: Funktion SLK RII-remissvar eller
RII-remissvar.SLK@stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Stadsbyggnads- och kulturroteln

Remitteringsmapp**Ärende: Biblioteksplan 2016-2020**

För yttrande senast: 2016-08-31

För yttrande senast: SLK 2016-09-14

Stadsdelsnämnderna

Bromma stadsdelsnämnd
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
Farsta stadsdelsnämnd
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
Kungsholmens stadsdelsnämnd
Norrmalm stadsdelsnämnd
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
Skärholmens stadsdelsnämnd
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd
Södermalms stadsdelsnämnd
Älvsjö stadsdelsnämnd
Östermalms stadsdelsnämnd

Facknämnderna

Socialnämnden
Utbildningsnämnden
Äldrenämnden

Övriga

Stadsledningskontoret
Stockholm stadshus
AB

Tid Tisdagen den 8 mars 2016 kl. 15.30 – 16.45**Plats** Stora Kollegiesalen, Stadshuset**Justerat**STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen
Registraturet

Ink. 2016 -04- 11

Dnr: 145-646/2016

Till: RT

Roger Mogert

Rasmus Jonlund

Närvarande**Beslutande ledamöter**

Roger Mogert	(S) Ordförande
Rasmus Jonlund	(L) Vice ordförande
Salar Rashid	(S)
Tjia Torpe	(MP)
Micke Seid	(MP)
Ann Mari Engel	(V)
Kristina Lutz	(M)
Hanna Gerdes	(L)

Tjänstgörande ersättare

Inga Näslund (S)	för Eleonore Eriksson (S)
Henrik Lundberg (M)	för Sophia Granswed (M)
Anne-Lie Elfven (L)	för Johan Nilsson (M)

Ersättare

Fredrik Stiernstedt	(S)
Michael Erik Svensson	(MP)
Juliana Gristelli	(V)
Sofia Lundin	(Fi)
Ulf Lönnberg	(KD)

Tjänstemän:

Stadsarkivet: Lennart Ploom, stadsarkivarie och Susanna Uppling
Kulturförvaltningen: Förvaltningschefen Robert Olsson, Ann-Charlotte
Backlund, Mårten Castenfors, Marion Hauge-Lindberg, Katti Hoflin, Patrik
Liljegren, nämndsekreterare Erika Dahlberg samt personalföreträdare
Magnus Sundin och borgarrådssekreteraren David Jonsson.

§ 4**Biblioteksplan 2016-2020**

Dnr 1.1/2591/2015

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från ordförande Roger Mogert m.fl. (S), Micke Seid m.fl (MP) och Ann Mari Engel (V) med ersättaryttrande från Sofia Lundin (Fi):

- Att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut.
- Att därutöver anföra:

Stockholmarnas tillgång till kultur och eget kulturskapande ska öka. Förslaget på ny biblioteksplan visar hur biblioteken spelar betydande roller i detta och stadens övergripande arbete i linje med vision 2040 – Ett Stockholm för alla.

Stockholms bibliotek är och ska vara öppna institutioner som gynnar demokrati och gemenskap samt bidrar till kunskap och läsning.

Biblioteken är och ska också vara inkluderande och utvecklas i nära dialog med stockholmare och samarbetspartners. Vidare ska skolbibliotekens roll stärkas och folkbiblioteken nå fler.

Biblioteksplanen ligger till grund för bibliotekens fortsatta målgruppsarbete. Biblioteksverksamheternas breda utbud möjliggör något angeläget för alla förutsatt att tilltalet är det rätta, vid rätt tidpunkt och på rätt plats. Vi ser särskilt fram emot utvecklingen av det rörliga biblioteket samt uppdragsbiblioteken, med dess möjligheter till nya former av uppsökande verksamhet, exempelvis samarbeten med förskolor, kriminalvård, arbetsplatser och äldreboenden samt genom spontana besök av biblioteket på platser där människor rör sig.

Då biblioteksplanen avser stadens samlade biblioteksverksamhet ser vi fram emot en bred remittering av ärendet och därmed värdefulla inspel från stadsledningskontoret, nämnder och bolag innan planen antas av fullmäktige. Biblioteksverksamhet har stor betydelse för exempelvis äldreboende och förskolor samtidigt som den är beroende av en rad andra nämnders beslut och förhållningssätt kring exempelvis stadens IT-struktur och stadsdelars trygghetsarbete.

Biblioteken är en central resurs i stadens arbete för ett Stockholm för alla.

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2016-02-18.

Sammanfattning

Förslaget till biblioteksplan har tagits fram genom ett inkluderande

arbetssätt, där stor tonvikt har lagts vid medarbetarnas deltagande, främst inom Stockholms stadsbibliotek, som hållit i arbetet.

Här är världen större – biblioteksplan för Stockholms bibliotek 2016-2020 innefattar, utöver bakgrundsbeskrivning och styrande lagstiftning, områdena mission, inriktning och kärna, utvecklingsområden för folkbiblioteken samt målbild för skolbiblioteken.

Missionen för Stockholms stads bibliotek lyder: I biblioteket tar människan makt över språk, fantasi och kunskap. Här är världen större.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Roger Mogert (S) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt förslag från Roger Mogert m.fl. (S), Micke Seid m.fl (MP) och Ann Mari Engel (V) med ersättaryttrande från Sofia Lundin (Fi) (se beslutet)
- 2) Rasmus Jonlund m.fl. (L) med ersättaryttrande av Ulf Lönnberg (KD) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt kulturförvaltningens förslag:
 - Att nämnden godkänner förslaget till biblioteksplan
 - Att ärendet hemställs till kommunfullmäktige
- 3) Kristina Lutz (M) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt följande:
 - Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
 - Att uppdra åt kulturförvaltningen att komplettera biblioteksplanen 2016-2020 enligt vad som anförs nedan

Stadens bibliotek är mycket populära och fyller en viktig funktion inom kulturen såväl som i utbildningssyfte. För att stadens bibliotek även framöver ska vara centrala i stadens kulturverksamheter och bland stockholmarna, är det också viktigt att de upplevs som moderna och i takt med tiden. Det är därför positivt att staden, genom ett inkluderande arbetssätt, tagit fram en ny biblioteksplan för de kommande åren för att uppdatera verksamheterna.

Vi vill dock gärna se att tillgängligheten till stadens biblioteksverksamheter ska öka genom förbättrade öppettider, men också genom att bredda e-boksutlåningen.

Under de senaste åren, innan maktskiftet i staden, satsade Alliansen på att tillgängliggöra stadens bibliotek, bland annat genom att inrätta de så kallade tunnelbanebiblioteken. Dessa finns idag i anslutning till flera tunnelbanestationer i Stockholm. Det är en positiv utveckling, men vi kan ännu mer. Idag öppnar de ordinarie biblioteken först klockan tio, då många stockholmare redan är på jobbet eller i skolan. Det skulle därför underlätta vardagspusslet om biblioteken hade morgonöppet med start från klockan sju. Det måste vara möjligt för stockholmarna att låna böcker eller besöka biblioteken innan jobbet, skolan eller förskolan. Därför vill vi att kulturnämnden ska inleda ett pilotprojekt med morgonöppna bibliotek, där fokus ska vara bibliotek som ligger i anslutning till större knutpunkter som t ex Medborgarplatsen, Gullmarsplan, Kulturhuset, Fridhemsplan, Alvik eller Brommaplan. Vi tycker även att man bör undersöka möjligheten att utöka öppettiderna kvällstid.

Vi saknar även resonemang om hur Stockholms stad ska klara av att upprätthålla lag och ordning på stadens bibliotek. Under det senaste året har ett flertal av stadens bibliotekverksamheter fått stänga till följd av omfattande ordningsstörningar. Detta drabbar dessvärre både personal och de biblioteksbesökare som vistas på biblioteken, och försämrar kraftigt tillgängligheten för alla. Vi har länge drivit på för att staden ska kunna ta in ordningsvakter för att förebygga oroligheter och förhindra ordningsstörningar. Trots att kulturnämnden verkar vara överens om att ordningsfrågan är viktig när vi diskuterar tillgängligheten till stadens bibliotek, finns inga som helst förslag till åtgärder i den nya biblioteksplanen, vilket är mycket olyckligt.

Att biblioteksutbudet går att nå även digitalt är avgörande för ökad tillgänglighet. Det finns människor som av olika anledningar inte har möjlighet att besöka biblioteken fysiskt, och då är det viktigt att det finns möjlighet att nå biblioteksverksamheterna på distans. Däremot är det fortfarande dyrt för staden att låna ut e-böcker, vilket grundar sig i dyra upphovsrättsavtal. Vi anser att staden bör se över möjligheten att omförhandla avtalen i syfte att få ner kostnaderna och i förlängningen också öka utlåningen av e-böcker

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Roger Mogert m.fl. (S), Micke Seid m.fl. (MP) och Ann Mari Engel (V) med ersättaryttrande från Sofia Lundin (Fi).

Reservation

Rasmus Jonlund m.fl. (L) med ersättaryttrande av Ulf Lönnberg (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för förvaltningens förslag.

Kristina Lutz (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Rasmus Jonlund m.fl. (L) med

ersättaryttrande från Ulf Lönnberg (KD) enligt följande:

Det är positivt att en ny biblioteksplan nu äntligen presenteras. För oss liberaler är biblioteken ryggraden i bildningssamhället.

Vi håller med om mycket av det som presenteras i den nya biblioteksplanen, inte minst delarna om det ökade behovet av digitalisering på biblioteken. Den digitala utvecklingen är något positivt som bör bejakas. Moderna bibliotek ska maximera sitt läsförmedlande uppdrag i både det digitala och fysiska rummet.

Biblioteksplanen för 2016-2020 lämnar dock en del att önska. Ordningsproblemen och bristen på trygghet är en av de största utmaningarna för Stockholms bibliotek framöver, och vi hade gärna sett att biblioteksplanen på något sätt adresserade dessa problem och kom med förslag på hur de kan lösas. Stockholms bibliotek rapporterade under första halvåret 2015 lika många incidenter av våld, hot och trakasserier som under hela 2014 enligt siffror från kulturförvaltningen. Det handlar inte om bara folk som pratar "för högt" utan också om reella hot och brott. Lika lite som vi ska acceptera att människor blir utsatta för våld, hot och trakasserier på torget kan vi naturligtvis göra det på biblioteket. Bibliotek ska vara trygga för alla, oavsett stadsdel. Hot och våld ska aldrig accepteras och bibliotekspersonal måste känna att de får ett fullgott stöd av arbetsgivaren i detta. Det är en självklarhet för varje liberal.

Biblioteken ska värna yttrandefriheten. Utbudet ska inte innebära inskränkningar utifrån ideologiska, politiska eller religiösa synpunkter. Den senaste tiden har det förts många diskussioner om censurens vara eller icke vara på biblioteken, exempel i närtid är diskussionerna kring Tintin och Lilla Hjärtat. Censuren är bedräglig som politiskt verktyg då den gör våld på de principer som är det fria samhällets utgångspunkt, fria människors förmåga, rätt att ha fri tillgång till information och fritt uttrycka sina åsikter. Om detta skrivs ingenting i biblioteksplanen. För oss liberaler är det självklart att biblioteken finns till för att tjäna allmänheten genom fri tillgång till information – och att de ska göra det även fortsättningsvis. Kring demokrati, yttrandefrihet och åsiktsbildning hade vi därför önskat ett mer utförligt resonemang.

Vid protokollet,
Erika Dahlberg

Handläggare
Anna Wåglund
Telefon: 08-508 31 198**Till**
Kulturnämnden
2016-03-08

Biblioteksplan 2016-2020

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förslaget till biblioteksplan
2. Ärendet hemställs till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Förslaget till biblioteksplan har tagits fram genom ett inkluderande arbetssätt, där stor tonvikt har lagts vid medarbetarnas deltagande, främst inom Stockholms stadsbibliotek, som hållit i arbetet.

Här är världen större – biblioteksplan för Stockholms bibliotek 2016-2020 innefattar, utöver bakgrundsbeskrivning och styrande lagstiftning, områdena mission, inriktning och kärna, utvecklingsområden för folkbiblioteken samt målbild för skolbiblioteken.

Missionen för Stockholms stads bibliotek lyder: I biblioteket tar människan makt över språk, fantasi och kunskap. Här är världen större.

Robert Olsson
KulturdirektörKatti Hoflin
Stadsbibliotekarie

Bakgrund

Bibliotekslag 2013:801 ålägger alla kommuner och landsting att anta planer för sin verksamhet på biblioteksområdet. Bibliotek i rörelse: Biblioteksplan 3.0 – en strategisk plan för Stockholms bibliotek 2011-2015 har varit vägvisaren för bibliotekens arbete de senaste åren. Under 2015 har förvaltningen arbetat med att ta fram förslaget till biblioteksplan för 2016-2020. Arbetet har letts av kulturförvaltningen i samverkan med utbildningsförvaltningen och Kulturhuset Stadsteatern.

Förvaltningens synpunkter

Förslaget till biblioteksplan har tagits fram genom ett inkluderande arbetssätt, där stor tonvikt har lagts vid medarbetarnas deltagande, främst inom Stockholms stadsbibliotek, som hållit i arbetet. Under våren 2015 hölls en första medarbetardag för medarbetarna inom Stockholms stadsbibliotek och Kulturhuset Stadsteaterns bibliotek, som första steg i att ta fram en ny biblioteksplan. En digital fråge- och diskussionsplattform har funnits med frågor och diskussionsmöjligheter i olika omgångar. Stockholms stadsbiblioteks och Kulturhuset Stadsteaterns biblioteks chefer har samlats för omvärldsanalyser och fördjupningar och inom Stockholms stadsbibliotek har centrala frågeställningar och utkast till biblioteksplaner diskuterats vid APT-möten i flera omgångar. En workshop har hållits med kulturnämndens ledamöter. Löpande avstämningar har gjorts mellan Stockholms stadsbibliotek, utbildningsförvaltningen och Kulturhuset Stadsteaterns bibliotek.

Här är världen större – biblioteksplan för Stockholms bibliotek 2016-2020, i korthet:

Mission

I biblioteket tar människan makt över språk, fantasi och kunskap. Här är världen större.

Inriktning och kärna

Ett demokratiskt samhälle förutsätter ett bildat folk. Biblioteket är språkets, den fria litteraturens, bildningens och demokratins bastion. Här kan stockholmarna odla sitt inre, hitta nya stigar och fördjupa sig i miljoner nya världar. Här är världen större.

Biblioteken inriktning finns i följande ord:

Språk och berättelser
Litteratur
Bildning
Demokrati

Utvecklingsområden för folkbiblioteken*För och med fler*

- Särskilt satsa på nya användare
- Användarna utvecklar biblioteket
- Känna användare och potentiella användare väl

Ett av demokratins viktigaste jobb

- Medarbetaren är bäraren av biblioteksuppdraget
- Relationen med användaren i fokus
- Kompetensen i fokus
- Synlighet i biblioteksrummet

Biblioteket mitt i byn

- Bibliotek där människor är
- Lokala bibliotek
- Nodbibliotek
- Rörliga biblioteket
- Digitala biblioteket
- Uppdragsbibliotek
- Lokalernas betydelse

En större värld

- Tydlig basverksamhet
- Områdesbevakning
- Synlighet, rörlighet och deltagande
- Barn och ungdomar
- Vara ett internationellt bibliotek
- Tillgänglighet
- Demokrati och fri åsiktsbildning
- Lyhördhet inför förändrade behov

Utvecklingsområden för skolbiblioteken

Strategisk handlingsplan fastställs i Stockholms stads skolbiblioteksplan.

Skolbiblioteks funktion

- Skolarbete, kulturupplevelser och lugn
- Mer än ett fysiskt rum
- Digitala verktyg
- Utformas efter styrdokument och elevers skiftande behov

Eleven i fokus

- Värna mångfald och likvärdighet
- Varierat medieutbud
- Skolbibliotekarien stödjer, utmanar och lotsar

Skolbibliotekariens kompetens

- Skolbibliotekarien pedagog som samarbetar med andra pedagoger
- Vägleder och inspirerar
- Medie- och informationskunnighet, datalogiskt tänkande och kunskap om digitala verktyg

Samordning och samverkan

- Delat bibliotekssystem
- Stöd från utbildningsförvaltningens skolbibliotekskonsulenter
- Gemensamt cirkulationsbibliotek
- Kollegialt lärande
- Samarbete med folkbiblioteket

Bilaga

Här är världen större – biblioteksplan för Stockholms bibliotek 2016-2020